

Leto v knižnici: príbehy, ktoré spájajú

Výstavy, podujatia pre deti, stretnutia knižných klubov, hlasovanie o knihu kraja, letné kino aj najväčší stredoeurópsky literárny festival prevedú návštevníkov Krajskej knižnice P. O. Hviezdoslava v Prešove rozmanitými podobami literatúry. V nadchádzajúcich prázdninových mesiacoch pripravila Krajská knižnica P. O. Hviezdoslava v Prešove pre čitateľov a verejnosť všetkých generácií pestrý letný program. „Nové moderné priestory nám počas júla a augusta umožňujú sústrediť komunitné aktivity na jednom mieste. Používatelia knižnice sa už nemusia presúvať naprieč mestom, môžu si prísť po knihu, posediť pri čítaní, občerstviť sa v kaviarni a zároveň sa zapojiť do rôznych podujatí v rámci jednej návštevy,“ uviedla riaditeľka Iveta Hurná. Zároveň doplnila: „Program sme koncipovali s víziou využitia vonkajších priestorov, najmä nádvorí pod dominantou knižnice, platanom. Veríme, že jeho tieň vytvorí príjemné prostredie na priblíženie sa literatúre i umeniu počas filmového premietania, stretnutí klubov FemLit a Spisopriatelka alebo v rámci Prečítaného leta, tradičného podujatia pre najmenších.“

Mesiaca autorského čítania - príbehy exilu Najväčšia verejná knižnica v Prešovskom samosprávnom kraji bude na prelome letných prázdnin po štvrtý raz hostiť v spolupráci s OZ Slniečkovo najväčší medzinárodný literárny festival v strednej Európe. V Prešove sa 26. ročník festivalu začne 14. júla a potrvá do 2. augusta 2025. „Festival bude u nás prebiehať dvadsať večerov, vždy so začiatkom o 18.00 hod. S autormi a autorkami, ktorých tentoraz nespája jedna krajina, ale život v exile, sa bude verejnosť stretávať pri hovoroch v hudobnom klube Stromoradie,“ uviedla riaditeľka krajskej knižnice. Koncept jednotlivých večerov Mesiaca autorského čítania ostáva rovnaký ako v predchádzajúcich ročníkoch, kde knižnica predstavila literátov a literátky z Islandu, Nórska i Taiwanu. „V prvej časti večera bude prebiehať moderovaná beseda so spisovateľkou alebo spisovateľom z Česka alebo Slovenska. Program bude pokračovať o 19:00 hod. stretnutím so zahraničným hosťom, ktorý musel opustiť svoju krajinu a teraz píše z exilu,“ uviedla Andrea Sivaničová, vedúca odborných oddelení knižnice. Dôležitým prvkom jednotlivých festivalových večerov je autorské čítanie úryvkov tvorby hostí. Večerami ich budú sprevádzať moderátori a moderátorky z radov zamestnancov knižnice, ale aj odborníci pôsobiaci na akademickej pôde i tlmočníci, keďže podujatia budú prebiehať v materinskom jazyku. Malý Babylon Vďaka téme exilu, ktorá spája hostí 26. ročníka festivalu, budú v hudobnom klube Stromoradie znieť okrem slovenčiny a češtiny aj angličtina, španielčina, perzština, arabčina, bieloruština, francúzština, turečtina, ruština i čínština. Medzi výrazné mená exilovej literatúry, ktoré sa predstavia na Mesiaci autorského čítania, patrí medzinárodne uznávaný Hassan Blasim, označovaný za najlepšieho žijúceho autora arabského románu. Jeho diela oslovujú široké publikum vážnymi spoločenskými témami. Tvorba africkej spisovateľky Wéronique Tadjo sa vyznačuje myšlienkami solidarity, historickej pamäte a traumy. „Výraznou hostkou exilového ročníka bude Alena Mornštajnová. Hoci pochádza z Čiech, jej tvorba má silný presah do slovenskej literatúry nielen vďaka predajnosti a čítanosti diel, ale najmä spracovaním historických a spoločenských tém,“ priblížila riaditeľka knižnice P. O. Hviezdoslava v Prešove. Svoju literárnu tvorbu aj život predstavia tiež Santiago Roncagliolo, Mohamedou Ould Slahi Houbeini, Gunel Mövlud, Touhfat Mouhtare a ďalší. Z česko-slovenských autorov budú prítomní laureáti Magnesie Litera Eli Beneš a Alice Horáčková, ale aj Ivana Gibová, ktorá získala ocenenie Anasoft Litera. Medzi ďalšie výrazné osobnosti domácej scény patria Karel Škrabal, Karol Horák, Veronika Šikulová, ale aj nominanti na Zlatú vlnu Alena Brindová a Peter Milčák. Slovenský exil bude zastúpený prekladom knihy Dvadsať nádychov, Prešovčanky Marianny Eger Millerovej, ktorá pre svoj pôvod žila v zahraničí od roku 1938. Zoznam všetkých hostí nájdete na plagátoch, webovej stránke knižnice a sociálnych sieťach Mesiaca autorského čítania Prešov. Autorské čítania s hudobnou bodkou Súčasťou programu budú podľa informácií Ivety Hurnej aj hudobní hostia. Otvárací večer svojou hudobnou poetikou pretkajú Katarína Koščová a Daniel Špiner. Z festivalu Pohoda prídu 17. júla o 17:00 hod. zahrať, zatancovať a zaspievať deti z umeleckej školy z ukrajinskej Boroďanky, ktorá bola mesiac okupovaná ruskou armádou. „Od oslobodenia sa podarilo čiastočne opraviť kultúrny dom, v ktorom vznikli aj provizórne triedy umeleckej školy, ktorá pod vedením Natálie Buzovetskej zohráva dôležitú úlohu v živote mestečka,“ uvádzajú organizátori zo Stromoradia. V piatok 25. júla pripravila krajská knižnica ešte hudobnú bodku za literárnym večerom. „Od literatúry sa presunieme k jazzovému umeniu. O 21:00 hod. pripravujeme pre verejnosť koncert AMC Tria Plus s trojnásobným držiteľom Grammy Johnom Daversom,“ dodala riaditeľka Hurná. Lístky na koncert sú pre širokú verejnosť aktuálne v predpredaji. Čitatelia knižnice a návštevníci Mesiaca autorského čítania majú možnosť získať vstupenky za zvýhodnenú cenu. Elektronický rezervačný systém bude prístupný čitateľom s platným preukazom na webovej stránke knižnice od 4. júla. Textár a spisovateľ Jozef Husovský predstaví 1. augusta svoju novú knihu. Spoločne s ním vystúpi aj jeho brat Martin Husovský, spevák a klavirista Komajoty. „Zahrám a zaspievam nielen notoricky známe Jožove texty, ale aj také, ktoré

ste nemali možnosť počuť,“ pozýva hudobník. Prázdniny pod platanom Nosným programom pre deti bude podujatie Prečítané leto, ktoré prebieha v spolupráci s OZ Krajina čitateľov. Desiaty ročník je rozdelený do troch tematických okruhov: O cestách a spolucestujúcich, O smeroch a rázcestiach a O návrate domov. Iveta Hurná uvádza: „Toto leto nás knihy zavedú na blízke aj vzdialené cesty, ba dokonca aj do hĺbky samých seba. Spoločne budeme snívaj, zastavovať sa, hľadať vlastné chodníky a nakoniec sa vrátíme domov o niečo iní. Veríme, že rodiny objavia krásu myšlienky, že v príbehoch nikdy nie sme sami.“ V spolupráci s projektom autorských dokumentov KineDok pripraví knižnica na nádvorí premietanie filmu Wishing on a Star 13. augusta o 20:00 hod. Čitatelia sa môžu tiež zapojiť do diskusie k projektu Buddy, podporujúceho priateľstvá detí z detských domovov s dospelými dobrovoľníkmi. Stretnutia literárnych klubov FemLit a Spisopriatelia pokračujú aj v lete a sú otvorené širokej verejnosti, ktorej sú prístupné aj dve výstavy: Prázdna stolička a Mediálna gramotnosť sa vyplatí. Text: Mgr. Michaela Horváth, KK POH v Prešove